

ปัจจัยที่มีผลต่อโครงสร้างการผลิต และบทบาทของรายการสารคดี
เชิงข่าวทางโทรทัศน์กรณีศึกษา "รายการถนนสายที่ ๕"

นางลาวมานิดา ผอานุสนธิ

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา ๒๕๓๑

ISBN 974-636-676-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**FACTORS INFLUENCING A STRUCTURE OF PRODUCTION
AND ROLE PERFORMANCE OF NEWS FEATURE
TV. PROGRAM " THE 5TH STREET PROGRAM "**

MISS MANIDA PHALANUSONDI

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Communication Arts
Department of Mass Communication**

**Graduate School
Chulalongkorn University**

Academic Year 1996

ISBN 974-030-676-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่มีผลต่อโครงสร้างการผลิต และบทบาทของรายการสารคดีเชิงข่าวทาง
โทรทัศน์กรณีศึกษา รายการถนนสายที่ 5 "

โดย นางสาวมานิดา ผลานุสนธิ

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี

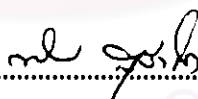
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยมอบนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ นพ. ศุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. นันทวัน สุชาติ)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์)

มานิตา ผลานุสนธิ : ปัจจัยที่มีผลต่อโครงสร้างการผลิต และบทบาทของรายการสารคดี
เชิงข่าวทางโทรทัศน์กรณีศึกษารายการถนนสายที่ 5 (FACTORS INFLUENCING A
STRUCTURE OF PRODUCTION AND ROLE PERFORMANCE OF
NEWS FEATURE TV. PROGRAM "THE 5TH STREET PROGRAM")
อ.ที่ปรึกษา : รศ.จุมพล รอดคำดี 142 หน้า. ISBN 974-636-676-9

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เข้า
มาเกี่ยวข้องต่อโครงสร้างการผลิตรายการถนนสายที่ 5 ตลอดจนผลกระทบต่อบทบาทการแสดงออกของ
รายการในแง่ความเป็นประชาธิปไตยที่ให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมได้ โดยอาศัยข้อมูลจากการสัมภาษณ์
คณะผู้ผลิตรายการแบบเจาะลึกและเข้าไปมีส่วนร่วมในการผลิตรายการด้วย

ผลการวิจัยพบว่าโครงสร้างการผลิตรายการถนนสายที่ 5 เป็นโครงสร้างที่มีทั้งการเปลี่ยนแปลง
และมีส่วนที่คงเดิมตลอดระยะเวลา 4 ปี คือ มีการเปลี่ยนแปลงองค์กรผู้ผลิตรายการย่อยทุกปี
แต่มีส่วนที่คงเดิมคือ 1. สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 2. เจ้าของเวลา คือ รุ่งนภา กรู๊ป จำกัด
และผู้ดำเนินรายการ คือ ชลวิทย์ สุขอุดม

ปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงออก ซึ่งบทบาทของรายการถนนสายที่ 5 มีทั้งปัจจัยภายใน และ
ปัจจัยภายนอก ซึ่งล้วนแต่เป็นความสัมพันธ์ในเชิงบวกที่เอื้อประโยชน์ต่อการผลิตรายการถนนสายที่ 5
ทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็น อุดมการณ์ขององค์กรผู้ผลิตที่สอดคล้องกับนโยบายของเจ้าของเวลา รวมถึงคณะ
ผู้ผลิตรายการต่างก็ปฏิบัติงานในลักษณะการประสานงานที่ดี ตลอดจนผู้อุปถัมภ์รายการก็เห็นชอบด้วยกับ
วิธีการนำเสนอรายการแบบที่เป็นอยู่ คือ ตรงประเด็น เนื้อหาเป็นความจริง

ภาควิชา.....สื่อสารมวลชน
สาขาวิชา.....สื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา.....2539.....

ลายมือชื่อนิติกร.....อนิตา ผลานุสนธิ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

** C850952 : MAJOR MASS COMMUNICATION
KEY WORD: FACTORS INFLUENCING / PERFORMANCE / NEWS FEATURE

MANIDA PHALANUSONDI : FACTORS INFLUENCING A STRUCTURE OF PRODUCTION AND ROLE PERFORMANCE OF NEWS FEATURE TV. PROGRAM : THE 5TH STREET PROGRAM. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. JOOMPOL RODCUMDEE. 142 PP. ISBN 974-636-676-9

The purposes of this investigation were to explore the relationship of factors influencing the structure of the production program, "The 5th street" including its impact on the role of the expressed program in view of democracy which provides people's participation, based on the data obtained from in-depth interview and participatory program production of the producer team.

Results indicated that the production structure of "The 5th Street Program" is the one which consists of changes in the small producer organization every years, yet it still maintains the original identity of :

1. Army television Station Channel 5
2. Program owner that is Rungnapa Group have Mr. Cholawit Suk-udom as the host

Factors which influence the expression of the role of "The 5th Street Program" include internal and external factors which are positively interrelated, there by entirely benefits program of "The 5th Street" including the ideology of the producers organization which is in line with the policy of the program owner, and the producer team which has operated in an excellent harmony among its members, while the sponsors have agreed with the methods of presentation which are straight to the point and pertinent to social reality.

ภาควิชา.....สื่อสารมวลชน

ลายมือชื่อนิสิต..... *Manida Phalanusondi*

สาขาวิชา.....สื่อสารมวลชน

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *Assoc. Prof. Joompol Rodcumdee*

ปีการศึกษา..... 2539

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้ทั้งกำลังใจและคำแนะนำรวมถึงความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ตลอดจน รองศาสตราจารย์ ดร. นันทวัน สุชาติ ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์ กรรมการวิทยานิพนธ์ ผู้ที่ให้โอกาสแก่ผู้วิจัยทุกครั้งที่มีการขอคำปรึกษา และขอความกรุณาในการขออนัดพบแบบจวนตัวเสมอ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ผู้วิจัยศึกษาวิเคราะห์ได้จนบรรลุตามวัตถุประสงค์ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยต้องขอขอบคุณ คุณชลวิทย์ สุขอุดม ที่เป็นแหล่งข้อมูลที่สมบูรณ์ และคอยช่วยเหลือในทุกด้านเท่าที่สามารถ อีกทั้งกำลังใจ จากน้อง-เพื่อน-พี่ ที่สนิทรักใคร่ ซึ่งไม่เคยนิ่งนอนใจทุกครั้งเมื่อผู้วิจัยขอความช่วยเหลือ แต่กลับจะคอยสนับสนุนในขอบเขตที่ทำได้

และที่สำคัญที่สุด ผู้วิจัยต้องขอกราบขอบคุณ บิดามารดา ผู้บังเกิดเกล้า ที่เป็นแรงบันดาลใจสูงสุด ของการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ที่ให้ทั้งทุนการศึกษา กำลังใจ และชีวิตที่ประสบความสำเร็จในทุกๆด้านของผู้วิจัยจวบจนทุกวันนี้

มานิดา ผลานุสนธิ

2 เมษายน 2540

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ฅ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหานำวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ข้อสันนิษฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตงานวิจัย.....	4
นิยามศัพท์.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
2. แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
แนวคิดโครงสร้างของสื่อมวลชน.....	8
แนวคิดการนำเสนอสารคดีเชิงข่าว.....	8
แนวคิดการแสดงออกซึ่งบทบาทของรายการโทรทัศน์.....	9
แนวคิดเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการผลิตรายการโทรทัศน์.....	10
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่	หน้า
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	14
แหล่งข้อมูล.....	14
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	16
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	16
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	17
การนำเสนอข้อมูล.....	17
4. โครงสร้างองค์กรผู้ผลิตและกระบวนการผลิตรายการสารคดีเชิงข่าว.....	18
“ถนนสายที่ 5”.....	18
โครงสร้างการผลิตรายการถนนสายที่ 5.....	19
พัฒนาการของแนวคิด และรูปแบบการผลิต.....	29
เงื่อนไขและข้อจำกัดในกระบวนการผลิต.....	33
ขั้นตอนการผลิตรายการถนนสายที่ 5.....	35
วิธีระดมแนวคิด.....	41
แหล่งข้อมูล.....	43
การเตรียมการผลิต.....	43
การผลิตรายการ.....	43
การตัดต่อ.....	44
การแพร่ภาพออกอากาศ.....	46

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
5.ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างและ.....	47
กระบวนการผลิตรายการถนนสายที่ 5.....	47
ปัจจัยภายใน.....	47
อุดมการณ์และความมุ่งหมายขององค์กรผู้ผลิต.....	47
ลักษณะและบุคลิกภาพขององค์กรผู้ผลิต.....	49
ลักษณะการปฏิบัติงานขององค์กรผู้ผลิต.....	51
สภาพแวดล้อมภายในองค์กรผู้ผลิต.....	53
เงื่อนไข และขีดจำกัดในการดำเนินการผลิต.....	54
ปัจจัยภายนอก.....	58
เวลาออกอากาศ.....	58
ผู้ชม.....	58
6. สรุปผล และข้อเสนอแนะ.....	60
ผลการวิจัย.....	60
การแสดงผลซึ่งบทบาทของรายการถนนสายที่ 5.....	66
ข้อจำกัดการวิจัย.....	67
ข้อเสนอแนะ.....	68
รายการอ้างอิง.....	69
ภาคผนวก.....	71
ก. ตัวอย่างบทโทรทัศน์รายการถนนสายที่ 5.....	72
ข. ตัวอย่างจดหมายจากผู้ชม.....	124
ค. ตัวอย่างแหล่งข้อมูล.....	135
ประวัติผู้เขียน.....	142

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. แสดงองค์ประกอบของสื่อมวลชนในฐานะที่เป็นระบบหนึ่งในสังคม.....	7
2. แสดงปัจจัยที่มีผลต่อกระบวนการผลิตรายการโทรทัศน์ ตามแนวคิด Gerhard Maletzke.....	11
3. โครงสร้างการผลิตรายการถนนสายที่ 5 ปี พ.ศ. 2537.....	19
4. โครงสร้างการผลิตรายการถนนสายที่ 5 ปี พ.ศ. 2538.....	20
5. โครงสร้างการผลิตรายการถนนสายที่ 5 ปี พ.ศ. 2539.....	21
6. โครงสร้างการผลิตรายการถนนสายที่ 5 ปี พ.ศ. 2540.....	22

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย